

**BESLUIT (GBVB) 2023/1601 VAN DE RAAD****van 3 augustus 2023****tot wijziging van Besluit 2012/642/GBVB betreffende beperkende maatregelen met het oog op de situatie in Belarus en in het licht van de betrokkenheid van Belarus bij de Russische agressie tegen Oekraïne**

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de Europese Unie, en met name artikel 29,

Gezien het voorstel van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Raad heeft op 15 oktober 2012 Besluit 2012/642/GBVB vastgesteld <sup>(1)</sup>.
- (2) Op 24 februari 2022 heeft de president van de Russische Federatie een militaire operatie in Oekraïne aangekondigd en zijn Russische strijdkrachten begonnen met een aanval op Oekraïne, onder meer vanuit het grondgebied van Belarus. Die aanval is een flagrante schending van de territoriale integriteit, soevereiniteit en onafhankelijkheid van Oekraïne.
- (3) De Raad heeft op 2 maart 2022 Besluit (GBVB) 2022/356 <sup>(2)</sup> vastgesteld, waarbij de titel van Besluit 2012/642/GBVB werd gewijzigd en verdere beperkende maatregelen werden ingesteld als reactie op de betrokkenheid van Belarus bij de Russische agressie tegen Oekraïne.
- (4) In zijn conclusies van 20 en 21 oktober 2022 drong de Europese Raad er bij de Belarussische autoriteiten op aan de Russische aanvalsoorlog niet langer te faciliteren door Russische strijdkrachten het Belarussische grondgebied te laten gebruiken en steun te verlenen aan het Russische leger. De Europese Raad stelde dat het Belarussische regime zijn verplichtingen uit hoofde van het internationaal recht volledig moet nakomen en dat de Unie bereid blijft om snel aanvullende sancties op te leggen aan Belarus.
- (5) Op 18 januari 2023 heeft de Unie in het Comité van ministers van de Raad van Europa een verklaring uitgebracht over de situatie op het vlak van de mensenrechten in Belarus. Daarin gaf zij uiting aan haar ernstige bezorgdheid over de schrijnende en verslechterende mensenrechtensituatie onder het Lukashenka-regime in Belarus, en veroordeelde zij de activiteiten van het regime in Minsk ter ondersteuning van de barbaarse Russische agressie tegen Oekraïne alsook de nieuwe pogingen om op cynische en gewelddadige wijze migranten te gebruiken om crisissituaties te doen ontstaan aan de grenzen van de Unie.
- (6) In zijn conclusies van 23 maart 2023 en 29 en 30 juni 2023 heeft de Europese Raad de aanhoudende militaire steun van Belarus aan de Russische aanvalsoorlog veroordeeld en heeft hij benadrukt dat Belarus niet langer mag toestaan dat Russische strijdkrachten zijn grondgebied gebruiken, ook niet voor het opstellen van tactische kernwapens.
- (7) Gezien de ernst van de situatie en als reactie op de voortdurende betrokkenheid van Belarus bij de agressie van Rusland tegen Oekraïne, is het passend aanvullende beperkende maatregelen vast te stellen.

<sup>(1)</sup> Besluit 2012/642/GBVB van de Raad van 15 oktober 2012 betreffende beperkende maatregelen met het oog op de situatie in Belarus en in het licht van de betrokkenheid van Belarus bij de Russische agressie tegen Oekraïne (PB L 285 van 17.10.2012, blz. 1).

<sup>(2)</sup> Besluit (GBVB) 2022/356 van de Raad van 2 maart 2022 tot wijziging van Besluit 2012/642/GBVB betreffende beperkende maatregelen met het oog op de situatie in Belarus (PB L 67 van 2.3.2022, blz. 103).

- (8) Het is met name passend de verkoop, levering, overbrenging en uitvoer van vuurwapens, hun onderdelen en essentiële componenten en munitie te verbieden. Goederen waarop dat verbod van toepassing is, vallen ook onder Verordening (EU) nr. 258/2012 van het Europees Parlement en de Raad <sup>(3)</sup>. In die context moet Besluit 2012/642/GBVB worden beschouwd als *lex specialis*, wat wil zeggen dat het bij strijdigheid voorrang heeft op Verordening (EU) nr. 258/2012.
- (9) Het is eveneens passend het uitvoerverbod op goederen en technologieën voor tweërlei gebruik en geavanceerde goederen en technologieën verder uit te breiden en aanvullende beperkingen in te stellen op goederen die zouden kunnen bijdragen tot de versterking van de militaire en technologische capaciteiten of de defensie- en beveiligingssector van Belarus, met name producten die Rusland heeft gebruikt voor zijn aanvalsoorlog tegen Oekraïne.
- (10) Het is ook passend een uitvoerverbod in te stellen voor goederen en technologie die geschikt zijn voor gebruik in de lucht- en ruimtevaartindustrie, met inbegrip van vliegtuigmotoren en onderdelen daarvan, voor zowel bemande als onbemande luchtvaartuigen.
- (11) Verder optreden van de Unie is nodig om die maatregel uit te voeren.
- (12) Besluit 2012/642/GBVB moet derhalve dienovereenkomstig worden gewijzigd,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

#### *Artikel 1*

Besluit 2012/642/GBVB wordt als volgt gewijzigd:

- 1) Het volgende artikel wordt ingevoegd:

##### *“Artikel 1 bis*

- 1. Onverminderd artikel 1 van dit besluit is het verboden om de in bijlage I bij Verordening (EU) nr. 258/2012 van het Europees Parlement en de Raad (\*) vermelde vuurwapens, hun onderdelen en essentiële componenten en munitie en vuurwapens en andere wapens als vermeld in bijlage VI bij dit besluit, al dan niet van oorsprong uit de Unie, direct of indirect te verkopen, te leveren of over te dragen aan of uit te voeren naar natuurlijke personen, rechtspersonen, entiteiten of lichamen in Belarus of voor gebruik in Belarus.
- 2. Er geldt een verbod op:
  - a) het direct of indirect verlenen van technische bijstand, tussenhandeldiensten of andere diensten die verband houden met de in lid 1 bedoelde goederen of met de levering, de vervaardiging, het onderhoud en het gebruik van die goederen aan natuurlijke personen of rechtspersonen, entiteiten of lichamen in Belarus of voor gebruik in Belarus, of
  - b) het direct of indirect verlenen van financiering of financiële bijstand in verband met de in lid 1 bedoelde goederen voor de verkoop, levering, overbrenging of uitvoer van die goederen, of voor de verlening van daarmee verband houdende technische bijstand, tussenhandeldiensten of andere diensten aan natuurlijke personen, rechtspersonen, entiteiten of lichamen in Belarus of voor gebruik in Belarus.

(\*) Verordening (EU) nr. 258/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 14 maart 2012 tot uitvoering van artikel 10 van het Protocol van de Verenigde Naties tegen de illegale vervaardiging van en handel in vuurwapens, hun onderdelen, componenten en munitie, tot aanvulling van het Verdrag van de Verenigde Naties ter bestrijding van grensoverschrijdende georganiseerde misdaad (VN-protocol inzake vuurwapens), en tot vaststelling van uitvoervergunningen voor vuurwapens, hun onderdelen, componenten en munitie en maatregelen betreffende de invoer en doorvoer ervan (PB L 94 van 30.3.2012, blz. 1).”

<sup>(3)</sup> Verordening (EU) nr. 258/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 14 maart 2012 tot uitvoering van artikel 10 van het Protocol van de Verenigde Naties tegen de illegale vervaardiging van en handel in vuurwapens, hun onderdelen, componenten en munitie, tot aanvulling van het Verdrag van de Verenigde Naties ter bestrijding van grensoverschrijdende georganiseerde misdaad (VN-protocol inzake vuurwapens), en tot vaststelling van uitvoervergunningen voor vuurwapens, hun onderdelen, componenten en munitie en maatregelen betreffende de invoer en doorvoer ervan (PB L 94 van 30.3.2012, blz. 1).

2) Artikel 2 quater, lid 1, wordt vervangen door:

“1. De directe of indirecte verkoop, levering, overbrenging of uitvoer van goederen en technologie voor tweërlei gebruik, genoemd in bijlage I bij Verordening (EU) 2021/821 van het Europees Parlement en de Raad (\*) aan natuurlijke personen, rechtspersonen, entiteiten of lichamen in Belarus of voor gebruik in Belarus door onderdanen van de lidstaten of vanaf het grondgebied van de lidstaten of met gebruikmaking van vaartuigen of luchtvaartuigen onder hun vlag, is verboden, ongeacht of deze goederen en technologie al dan niet van het grondgebied van de lidstaten afkomstig zijn.

(\*) Verordening (EU) 2021/821 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2021 tot instelling van een Unieregeling voor controle op de uitvoer, de tussenhandel, de technische bijstand, de doorvoer en de overbrenging van producten voor tweërlei gebruik (PB L 206 van 11.6.2021, blz. 1).”.

3) In artikel 2 quater, lid 3, wordt punt c) vervangen door:

“c) de tijdelijke uitvoer van producten voor gebruik door nieuwsmedia;”.

4) In artikel 2 quater, lid 3, wordt punt e) vervangen door:

“e) gebruik als communicatieapparatuur voor consumenten, of”.

5) In artikel 2 quater, lid 3, wordt punt f) geschrapt.

6) In artikel 2 quater, lid 3, wordt punt g) vervangen door:

“f) persoonlijk gebruik door natuurlijke personen die naar Belarus reizen of hun naaste familieleden die samen met hen reizen, en beperkt tot persoonlijke bezittingen, huisraad, voertuigen of handelsmiddelen die eigendom zijn van die personen en niet bestemd zijn voor verkoop.”.

7) In artikel 2 quater, lid 3, wordt de tweede alinea vervangen door:

“Met uitzondering van punt f) van de eerste alinea verklaart de exporteur in de douaneaangifte dat de producten worden uitgevoerd op grond van de in dit lid opgenomen desbetreffende uitzondering en stelt hij de bevoegde autoriteit van de lidstaat waar hij ingezetene of gevestigd is, binnen 30 dagen na de datum waarop de eerste uitvoer heeft plaatsgevonden, in kennis van het eerste gebruik van de desbetreffende uitzondering.”.

8) In artikel 2 quater, lid 4, wordt punt e) vervangen door:

“e) civiele niet algemeen beschikbare elektronische communicatienetwerken die geen eigendom zijn van een entiteit die onder zeggenschap staat van de overheid of voor meer dan 50 % in handen van de overheid is;”.

9) In artikel 2 quater, lid 4, wordt punt g) vervangen door:

“g) de diplomatieke vertegenwoordigingen van de Unie, de lidstaten en de partnerlanden, met inbegrip van delegaties, ambassades en missies, of”.

10) In artikel 2 quater, lid 4, wordt het volgende punt toegevoegd:

“h) het waarborgen van cyberveiligheid en informatiebeveiliging voor natuurlijke personen, rechtspersonen, entiteiten en lichamen in Belarus, met uitzondering van de regering en ondernemingen die direct of indirect onder zeggenschap van die regering staan.”.

11) Artikel 2 quater, lid 5, wordt vervangen door:

“5. In afwijking van de leden 1 en 2 van dit artikel en onverminderd de vergunningsvereisten uit hoofde van Verordening (EU) 2021/821 kunnen de bevoegde autoriteiten vergunning verlenen voor de verkoop, levering, overbrenging of uitvoer van goederen en technologie voor tweërlei gebruik of de verlening van daarmee verband houdende technische of financiële bijstand, voor niet-militair gebruik of voor een niet-militaire eindgebruiker, nadat zij hebben geconstateerd dat die goederen of technologie of de daarmee verband houdende technische of financiële bijstand verschuldigd zijn uit hoofde van contracten die zijn gesloten vóór 3 maart 2022, of van aanvullende overeenkomsten die nodig zijn voor de uitvoering van zulke contracten, op voorwaarde dat de vergunning vóór 1 mei 2022 is aangevraagd.”.

12) Artikel 2 quater, lid 6, wordt vervangen door:

“6. Alle uit hoofde van dit artikel vereiste vergunningen worden door de bevoegde autoriteiten verleend overeenkomstig de regels en procedures van Verordening (EU) 2021/821, die van overeenkomstige toepassing is. De vergunning is in de gehele Unie geldig.”.

13) In artikel 2 quater, lid 7, worden de punten i) en ii) vervangen door:

- “i) de eindgebruiker een militaire eindgebruiker zou kunnen zijn of een natuurlijke persoon of rechtspersoon, entiteit of lichaam als vermeld in bijlage II of dat de goederen voor militair eindgebruik bestemd zouden kunnen zijn, tenzij de verkoop, levering, overdracht of uitvoer van goederen en technologie, bedoeld in lid 1 van dit artikel, of de verlening van daarmee verband houdende technische of financiële bijstand is toegestaan uit hoofde van artikel 2 quinquies bis, lid 1, punt a), of
- ii) de verkoop, levering, overdracht of uitvoer van goederen en technologie bedoeld in lid 1, of de verlening van daarmee verband houdende technische of financiële bijstand bestemd is voor de lucht- of ruimtevaartindustrie, tenzij een dergelijke verkoop, levering, overdracht of uitvoer of de daarmee verband houdende technische of financiële bijstand is toegestaan uit hoofde van lid 4, punt b).”.

14) In artikel 2 quinquies, lid 3, wordt punt c) vervangen door:

- “c) de tijdelijke uitvoer van producten voor gebruik door nieuwsmedia;”.

15) In artikel 2 quinquies, lid 3, wordt punt f) geschrapt.

16) In artikel 2 quinquies, lid 3, wordt punt g) vervangen door:

- “f) persoonlijk gebruik door natuurlijke personen die naar Belarus reizen of hun naaste familieleden die samen met hen reizen, en beperkt tot persoonlijke bezittingen, huisraad, voertuigen of handelsmiddelen die eigendom zijn van die personen en niet bestemd zijn voor verkoop.”.

17) In artikel 2 quinquies, lid 3, wordt de tweede alinea vervangen door:

“Met uitzondering van punt f) van de eerste alinea verklaart de exporteur in de douaneaangifte dat de producten worden uitgevoerd op grond van de in dit lid opgenomen desbetreffende uitzondering en stelt hij de bevoegde autoriteit van de lidstaat waar hij ingezetene of gevestigd is, binnen 30 dagen na de datum waarop de eerste uitvoer heeft plaatsgevonden, in kennis van het eerste gebruik van de desbetreffende uitzondering.”.

18) In artikel 2 quinquies, lid 4, wordt punt e) vervangen door:

- “e) civiele niet algemeen beschikbare elektronische communicatienetwerken die geen eigendom zijn van een entiteit die onder zeggenschap staat van de overheid of voor meer dan 50 % in handen van de overheid is;”.

19) In artikel 2 quinquies, lid 4, wordt punt g) vervangen door:

- “g) de diplomatieke vertegenwoordigingen van de Unie, de lidstaten en de partnerlanden, met inbegrip van delegaties, ambassades en missies, of”.

20) In artikel 2 quinquies, lid 4, wordt het volgende punt toegevoegd:

- “h) het waarborgen van cyberveiligheid en informatiebeveiliging voor natuurlijke personen, rechtspersonen, entiteiten en lichamen in Belarus, met uitzondering van de regering en ondernemingen die direct of indirect onder zeggenschap van die regering staan.”.

21) In artikel 2 quinquies wordt het volgende lid ingevoegd:

“4 bis. Onverminderd lid 4, punt e), en in afwijking van de leden 1 en 2, kan de bevoegde autoriteit toestemming verlenen voor de verkoop, levering, overdracht of uitvoer van de in lid 1 bedoelde goederen en technologie of voor de verlening van daarmee verband houdende technische of financiële bijstand, voor niet-militair gebruik of voor een niet-militaire eindgebruiker, nadat zij heeft vastgesteld dat deze goederen of technologie of de daarmee verband houdende technische of financiële bijstand bestemd zijn voor de afwikkeling, uiterlijk op 6 februari 2024 van contracten en verrichtingen die op 5 augustus 2023 lopen en die noodzakelijk zijn voor het verlenen van civiele telecommunicatiediensten aan de Belarussische burgerbevolking.”.

22) In artikel 2 quinquies wordt het volgende lid ingevoegd:

“5 bis. De bevoegde autoriteiten van de lidstaten kunnen in afwijking van de leden 1 en 2 toestemming verlenen voor de verkoop, levering, overdracht of uitvoer tot 6 februari 2024 van de onder de GN-codes 8536 69, 8536 90, 8541 30 en 8541 60 vallende goederen, of voor de verlening van daarmee verband houdende technische of financiële bijstand, voor zover dit noodzakelijk is voor de verwerking van die goederen in Belarus door een joint venture waarin een in de Unie gevestigde onderneming een meerderheidsbelang heeft op 5 augustus 2023, met het oog op de daaropvolgende invoer in de Unie en de daaropvolgende vervaardiging in de Unie van goederen die bestemd zijn voor gebruik in de gezondheids- of farmaceutische sector of op het gebied van onderzoek en ontwikkeling.”.

23) In artikel 2 quinquies wordt lid 6 vervangen door:

“6. Alle uit hoofde van dit artikel vereiste vergunningen worden door de bevoegde autoriteiten verleend overeenkomstig de regels en procedures van Verordening (EU) 2021/821, die van overeenkomstige toepassing is. De vergunning is in de gehele Unie geldig.”.

24) In artikel 2 quinquies, lid 7, worden de punten i) en ii) vervangen door:

- “i) de eindgebruiker een militaire eindgebruiker zou kunnen zijn of een natuurlijke persoon of rechtspersoon, entiteit of lichaam als vermeld in bijlage II of dat de goederen voor militair eindgebruik bestemd zouden kunnen zijn, tenzij de verkoop, levering, overdracht of uitvoer van goederen en technologie, bedoeld in lid 1 van dit artikel, of de verlening van daarmee verband houdende technische of financiële bijstand is toegestaan uit hoofde van artikel 2 quinquies bis, lid 1, punt a), of
- ii) de verkoop, levering, overdracht of uitvoer van goederen en technologie bedoeld in lid 1, of de verlening van daarmee verband houdende technische of financiële bijstand bestemd is voor de lucht- of ruimtevaartindustrie, tenzij een dergelijke verkoop, levering, overdracht of uitvoer of de daarmee verband houdende technische of financiële bijstand is toegestaan uit hoofde van lid 4, punt b).”.

25) Het volgende artikel wordt ingevoegd:

*“Artikel 2 viciis bis*

1. Het is verboden om goederen en technologie die geschikt zijn voor gebruik in de lucht- of de ruimtevaartsector al dan niet van oorsprong uit de Unie, direct of indirect te verkopen, te leveren, over te dragen aan of uit te voeren naar natuurlijke personen, rechtspersonen, entiteiten of lichamen in Belarus, of voor gebruik in Belarus.

2. Het is verboden om personen, entiteiten of lichamen in Belarus of voor gebruik in Belarus direct of indirect verzekeringen en herverzekeringen aan te bieden met betrekking tot de in lid 1 bedoelde goederen en technologie.

3. Het is verboden één of een combinatie van de volgende activiteiten te verrichten: direct of indirect reviseren, repareren, inspecteren, vervangen, wijzigen of herstellen van een defect van een luchtvaartuig of luchtvaartuigonderdeel, met uitzondering van een direct aan de vlucht voorafgaande inspectie, in verband met de in lid 1 vermelde goederen en technologie voor natuurlijke personen, rechtspersonen, entiteiten of lichamen in Belarus of voor gebruik in Belarus.

4. Er geldt een verbod op:

- a) het direct of indirect verlenen van technische bijstand, tussenhandeldiensten of andere diensten die verband houden met de in lid 1 bedoelde goederen en technologie of met de levering, de vervaardiging, het onderhoud en het gebruik van die goederen en technologie aan natuurlijke personen of rechtspersonen, entiteiten of lichamen in Belarus of voor gebruik in Belarus, of
- b) het direct of indirect verstrekken van financieringsmiddelen of verlenen van financiële bijstand in verband met de in lid 1 bedoelde goederen en technologie voor de verkoop, levering, overbrenging of uitvoer van die goederen en technologie, of voor de verlening van daarmee verband houdende technische bijstand, tussenhandeldiensten of andere diensten aan natuurlijke personen, rechtspersonen, entiteiten of lichamen in Belarus of voor gebruik in Belarus.

5. De verbodsbepalingen van de leden 1 en 4 laten tot 4 september 2023, de uitvoering van contracten die vóór 5 augustus 2023 zijn gesloten, of van aanvullende overeenkomsten die nodig zijn voor de uitvoering van zulke contracten, onverlet.

6. In afwijking van de leden 1 en 4 kunnen de nationale bevoegde autoriteiten op door hen passend geachte voorwaarden toestemming verlenen voor de uitvoering van een vóór 5 augustus 2023 gesloten financiële leasing van vliegtuigen, nadat zij hebben vastgesteld dat:

- a) het strikt noodzakelijk is om leasebetalingen te waarborgen aan rechtspersonen, entiteiten of lichamen die volgens het recht van een lidstaat zijn erkend of opgericht en die niet onder een van de in dit besluit bedoelde beperkende maatregelen vallen, en
- b) geen economische middelen ter beschikking worden gesteld van de Belarussische tegenpartij, met uitzondering van de overdracht van de eigendom van het vliegtuig na volledige terugbetaling van de financiële leasing.

7. In afwijking van de leden 1 en 4 kunnen de bevoegde autoriteiten, op door hen passend geachte voorwaarden, toestemming verlenen voor de verkoop, levering, overdracht of uitvoer van de onder de GN-codes 8517 71 00, 8517 79 00 en 9026 00 00 vallende goederen, of daarmee verband houdende technische bijstand, tussenhandel-diensten, financiering of financiële bijstand, nadat zij hebben vastgesteld dat dit noodzakelijk is voor medische of farmaceutische doeleinden, of voor humanitaire doeleinden, zoals het verlenen van bijstand of het faciliteren van de verlening van bijstand, met inbegrip van medische benodigdheden, levensmiddelen, of de overbrenging van humanitaire hulpverleners en gerelateerde hulp of voor evacuatie.

Wanneer zij een besluit nemen over verzoeken om vergunningen voor medische, farmaceutische of humanitaire doeleinden in overeenstemming met dit lid, verlenen de nationale bevoegde autoriteiten geen vergunning voor de uitvoer naar een natuurlijke persoon, een rechtspersoon, entiteit of lichaam in Belarus of voor gebruik in Belarus, als zij redelijke gronden hebben om aan te nemen dat de goederen bestemd zouden kunnen zijn voor militair eindgebruik.

8. De betrokken lidstaat stelt de andere lidstaten en de Commissie van elke toestemming die overeenkomstig dit artikel is verleend, binnen twee weken na de verlening van de toestemming in kennis.

9. Het in lid 1 bedoelde verbod laat artikel 2 quater, lid 4, punt b), en artikel 2 quinques, lid 4, punt b), onverlet.

10. Het in lid 4, punt a), genoemde verbod is niet van toepassing op de uitwisseling van informatie met het oog op de vaststelling van technische normen in het kader van de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie, met betrekking tot de in lid 1 bedoelde goederen en technologie.

11. De Unie neemt de nodige maatregelen om te bepalen welke voorwerpen onder dit artikel moeten vallen.”.

26) De tekst in de bijlage bij dit besluit wordt toegevoegd als bijlage VI bij Besluit 2012/642/GBVB.

## Artikel 2

Dit besluit treedt in werking op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Gedaan te Brussel, 3 augustus 2023.

Voor de Raad  
De voorzitter  
P. NAVARRO RÍOS

## BIJLAGE

## "BIJLAGE VI

**Lijst van de in artikel 1 bis bedoelde vuurwapens en andere wapens**

| GN-code | Beschrijving                                                                                                                        |
|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 9303    | Andere vuurwapens en dergelijke toestellen, waarbij de explosieve kracht van kruit benut wordt                                      |
| ex 9304 | Andere wapens (bijvoorbeeld geweren, karabijnen en pistolen, werkend met veer, perslucht of gas), andere dan bedoeld bij post 9307" |